

УКРАЇНА

(19) **UA** (11) **80910** (13) **U**
(51) МПК
A61B 5/145 (2006.01)

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ
УКРАЇНИ

(12) ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

(21) Номер заявки: u 2013 00472	(72) Винахідник(и): Тарасенко Костянтин Володимирович (UA)
(22) Дата подання заявки: 14.01.2013	(73) Власник(и): Тарасенко Костянтин Володимирович, вул. Котляревського, 30, кв. 6, м. Полтава, 36020 (UA)
(24) Дата, з якої є чинними права на корисну модель: 10.06.2013	
(46) Публікація відомостей про видачу патенту: 10.06.2013, Бюл.№ 11	

(54) СПОСІБ ВИЗНАЧЕННЯ ЧУТЛИВОСТІ КЛІТИН ДО ІНСУЛІНУ У ВАГІТНИХ ЖІНОК З СУПУТНІМ ОЖИРІННЯМ

(57) Реферат:

Спосіб визначення чутливості клітин до інсуліну у вагітних жінок з супутнім ожирінням включає дослідження в крові ліпопротеїнів дуже низької щільності (ЛПДНЩ) та ліпопротеїнів високої щільності (ЛПВЩ). При цьому як метаболіти, які здійснюють вплив на продукцію інсуліну, використовують співвідношення ЛПДНЩ/ЛПВЩ×100.

UA 80910 U

Корисна модель належить до медицини, зокрема акушерства, і може бути використана для визначення впливу дисліпідемії на чутливість клітин до інсуліну у вагітних жінок з супутнім ожирінням.

Відомий спосіб впливу ліпопротеїнів дуже низької щільності (ЛПДНЩ) і ліпопротеїнів високої щільності (ЛПВЩ) на чутливість клітин до інсуліну, виконаний *in vitro* (в пробірці) шляхом інкубації клітин, які синтезують інсулін, з глюкозою після додавання ЛПДНЩ або ЛПВЩ [Панин Л.Е., Потеряева О.Н., Русских Г.С. Влияние плазменных липопротеинов на секрецию инсулина островками Лангерганса поджелудочной железы. Бюл. Сибирского отд. Рос. АМН, 2010, № 2. - С. 28-32]. Авторами доведено, що ЛПДНЩ не змінюють, а ЛПВЩ - підвищують чутливість клітин до інсуліну.

Однак даний спосіб визначення впливу ЛПДНЩ та ЛПВЩ на чутливість клітин до інсуліну виконаний в умовах *in vitro*, а не прижиттєво, що не дозволяє об'єктивно оцінити одержані дані стосовно вагітних жінок з ожирінням.

Найбільш близьким до заявленого є спосіб дослідження вмісту ЛПВЩ та інших ліпідів в крові вагітних жінок з ожирінням [Верпотвелян П.М., Верпотвелян М.П., Панасенко О.М., Горук П.С. Деякі особливості показників ліпідів, гонадотропних і статевих гормонів у вагітних з ожирінням. Педіатрія, акушерство та гінекологія, 2006, № 1. - С. 80-83].

Проте даний спосіб не розглядався як критерій оцінки чутливості клітин до інсуліну та не враховував співвідношення ЛПДНЩ/ЛПВЩ у вагітних жінок з супутнім ожирінням, яке характеризує порушення обміну ліпідів (дисліпідемія).

В основу корисної моделі поставлено задачу створення способу визначення співвідношення ЛПДНЩ/ЛПВЩ як показника чутливості клітин до інсуліну, в якому відображається простота, доступність і дешевизна визначення чутливості клітин до інсуліну.

Поставлена задача вирішується тим, що у вагітних жінок з ожирінням натщесерце досліджують вміст та співвідношення інсулінозалежних ліпопротеїнів - ЛПДНЩ/ЛПВЩ і при збільшенні співвідношення понад $26,9 \pm 2,3$ % оцінюють гальмування чутливості клітин до інсуліну, що проявляється підвищенням його вмісту в крові (див. таблицю).

Таблиця

Показники чутливості клітин до інсуліну у вагітних жінок з супутнім ожирінням ($M \pm m$)

Показники	Вагітні з нормальною масою тіла (контрольна група) n=28	Вагітні з супутнім ожирінням (основна група) n=45	P
ЛПДНЩ, ммоль/л	0,43±0,17	0,67±0,08	0,0001
ЛПВЩ, ммоль/л	1,65±0,10	1,67±0,09	0,751
ЛПДНЩ/ЛПВЩ, %	26,9±2,3	41,1±2,8	0,0001
Інсулін, мкОд/л	8,50±3,24	16,33±4,04	0,003

n - кількість обстежених жінок

Запропонований спосіб відрізняється тим, що як критерій визначення чутливості клітин до інсуліну розраховують співвідношення ЛПДНЩ/ЛПВЩ після їх визначення біохімічним методом.

Заявлений спосіб здійснюють наступним чином: у вагітної жінки натщесерце в ранкові години шляхом венепункції беруть 2,0 мл крові із ліктьової вени і біохімічним методом оцінюють концентрацію тригліцеридів та ЛПВЩ, вміст інсуліну - імуноферментним методом. Рівень ЛПДНЩ визначають шляхом ділення показника тригліцеридів на 2,2. Співвідношення ліпопротеїнів у відсотках (%) розраховують за формулою: ЛПДНЩ / ЛПВЩ × 100.

Приклад

У жінки Д. 33 років, яка звернулась в жіночу консультацію, діагностовано вагітність 9 тижнів. Супутнє захворювання - ожиріння I ступеня (маса тіла 87 кг, зріст 158 см). Шляхом венепункції із ліктьової вени відібрано 2,0 мл крові. Для визначення чутливості клітин до інсуліну визначали співвідношення ЛПДНЩ/ЛПВЩ на підставі дослідження в крові вмісту тригліцеридів, ЛПВЩ, а також гормону інсуліну. Вміст ЛПДНЩ (тригліцериди/2,2) становив 0,67 ммоль/л; ЛПВЩ - 1,60 ммоль/л. Знаходимо співвідношення ЛПДНЩ/ЛПВЩ у відсотках: воно дорівнює 41,9 %. Знайдене співвідношення ЛПДНЩ/ЛПВЩ перевищує в 1,56 разу показник у вагітних з нормальною масою тіла ($26,9 \pm 2,3$ %). У жінки виявлена підвищена концентрація гормону інсуліну (17,6 мкОд/л) порівняно з контрольною групою жінок (8,5 мкОд/л) як реакція підшлункової залози на зниження чутливості клітин до інсуліну.

Для визначення чутливості клітин до інсуліну у вагітних жінок з супутнім ожирінням по співвідношенню ЛПДНЩ/ЛПВЩ досліджено 73 вагітних, яких розподілили на дві групи: основну (супутнє ожиріння) і контрольну (нормальна маса тіла). Враховували масу тіла і зріст жінок. Вагітні основної групи відзначались наявністю ожиріння I-III ступеня, жінки контрольної групи мали нормальну масу тіла. У жінок обох груп біохімічним методом досліджували вміст у сироватці крові ЛПДНЩ та ЛПВЩ, імуноферментним методом - рівень інсуліну. Результати досліджень свідчать про інформативність визначення співвідношення ЛПДНЩ/ЛПВЩ як метаболітів, що активно впливають на чутливість клітин до інсуліну. У відповідь на зниження біологічних ефектів інсуліну активується синтез інсуліну в клітинах підшлункової залози та збільшується його вміст в крові. Представлені в таблиці дані відображають достовірне збільшення на 92 % вмісту інсуліну в крові в групі вагітних жінок з супутнім ожирінням порівняно з контрольною групою вагітних з нормальною масою тіла ($p < 0,003$).

Результати досліджень свідчать про інформативність визначення чутливості клітин до інсуліну за показником співвідношення ЛПДНЩ/ЛПВЩ, яке впливає на рівень інсуліну в крові.

Спосіб визначення чутливості клітин до інсуліну у вагітних жінок з супутнім ожирінням по співвідношенню ЛПДНЩ/ЛПВЩ не потребує зайвих витрат, доступний для використання та дозволяє дати кількісну оцінку чутливості клітин до інсуліну (залежно від співвідношення ЛПДНЩ/ЛПВЩ), який здійснює вплив на всі види обміну речовин.

20 ФОРМУЛА КОРИСНОЇ МОДЕЛІ

Спосіб визначення чутливості клітин до інсуліну у вагітних жінок з супутнім ожирінням, що включає дослідження в крові ліпопротеїнів дуже низької щільності (ЛПДНЩ) та ліпопротеїнів високої щільності (ЛПВЩ), який **відрізняється** тим, що як метаболіти, які здійснюють вплив на продукцію інсуліну, використовують співвідношення ЛПДНЩ/ЛПВЩ $\times 100$.

Комп'ютерна верстка Л. Ціхановська

Державна служба інтелектуальної власності України, вул. Урицького, 45, м. Київ, МСП, 03680, Україна

ДП "Український інститут промислової власності", вул. Глазунова, 1, м. Київ – 42, 01601